

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠEIMYNŲ ĮSTATYMO NR. XI-681 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. lapkričio 10 d. Nr. XIV-1511
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo Nr. XI-681 nauja redakcija
Pakeisti Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymą Nr. XI-681 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠEIMYNŲ
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šio įstatymo paskirtis – reglamentuoti šeimynos steigimą, šeimynos teises, pareigas ir atsakomybę, šeimynos valdymą, lėšas ir turtą, taip pat šeimynos reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Šeimyna** – pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kuris šeimos aplinkoje globoja (rūpina) ir (ar) prižiūri saugioje aplinkoje laikinai apgyvendintus 4 ar daugiau vaikų. Bendras savų vaikų, šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir prižiūrimų vaikų skaičius – ne daugiau kaip 8, išskyrus atvejus, kai vaikų gali būti daugiau, jeigu neišskiriami broliai ir seserys, arba mažiau, jeigu globojamas (rūpinamas) ar prižiūrimas laikinai apgyvendintas vaikas su negalia.

2. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

3 straipsnis. Šeimynos veikla

1. Šeimynos veiklos tikslas – užtikrinti šeimynos globojamo (rūpinamo) vaiko auklėjimą

ir priežiūrą aplinkoje, kurioje jis galėtų saugiai tinkamai augti, vystytis ir tobulėti, bei saugią aplinką šeimynoje laikinai apgyvendintam vaikui.

2. Šeimynos veiklos paskirtis – užtikrinti vaikų globą (rūpybą), priežiūrą pagal vaikų globą (rūpybą) bei laikiną apgyvendinimą reglamentuojančius teisės aktus ir teikti socialinę globą pagal socialinę globą reglamentuojančius teisės aktus, užtikrinti reikiamą pagalbą ir paslaugas pagal individualius vaikų poreikius, įskaitant specialiuosius vaikų su negalia ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų poreikius, lemiamus jų amžiaus, brandos, įgimtų ar įgytų savybių arba kitų ypatumų, bei jų integraciją į visuomenę teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Šeimyna savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Civiliniu kodeksu, Socialinių paslaugų įstatymu, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, šiuo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamais šeimynų nuostatais (toliau – Šeimynų nuostatai), kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vaiko laikiną apgyvendinimą, jo globą (rūpybą) ir (ar) šeimynos veiklą, ir šeimynos įstatais.

4. Šeimynoje glojami (rūpinami) ar laikinai apgyvendinami tos savivaldybės teritorijoje, kurioje įsteigta šeimyna, likę be tėvų globos vaikai. Savivaldybių administracijų rašytiniu tarpusavio sutarimu dėl likusių be tėvų globos vaikų apgyvendinimo ir jų globos (rūpybos) šeimynoje finansavimo užtikrinimo bei finansinės ir materialinės pagalbos šeimynos veiklai užtikrinimo šeimynoje gali būti glojami (rūpinami) ar laikinai apgyvendinami ir kitos savivaldybės teritorijoje likę be tėvų globos vaikai. Kitos savivaldybės teritorijoje įsteigtoje šeimynoje vaikai apgyvendinami be savivaldybių administracijų rašytinio tarpusavio sutarimo dėl likusių be tėvų globos vaikų apgyvendinimo ir jų globos (rūpybos) šeimynoje finansavimo užtikrinimo bei finansinės ir materialinės pagalbos šeimynos veiklai užtikrinimo, jeigu neišskiriami broliai ir seserys.

II SKYRIUS ŠEIMYNOS STEIGIMAS

4 straipsnis. Šeimynos steigėjui ir dalyviui taikomi reikalavimai

1. Šeimynos steigėjas turi būti veiksnus fizinis asmuo, kuris:

- 1) atitinka visus Civiliniame kodekse vaiko globėjui (rūpintojui) nustatytus reikalavimus;
- 2) atitinka bent vieną iš toliau nurodytų sąlygų:

a) ne trumpiau kaip 3 metus iki įsteigdamas šeimyną vykdė vaiko globėjo (rūpintojo) pareigas, į kurias buvo paskirtas savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar teismo nutartimi;

b) turi ne trumpesnę kaip 3 metų darbo su likusiais be tėvų globos vaikais, vaikais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių, vaikais su negalia ir (ar) šeimomis, patiriančiomis socialinę riziką, patirtį;

c) turi aukštąjį išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip vienerių metų tiesioginio darbo su vaikais patirtį socialinio darbo ir (ar) socialinės pedagogikos, ir (ar) specialiosios pedagogikos, ir (ar) psichologinės pagalbos teikimo, ir (ar) ikimokyklinio ugdymo, ir (ar) priešmokyklinio ugdymo srityse.

2. Šeimynos dalyviui taikomas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytas reikalavimas.

3. Šeimynos dalyviai negali būti kitos šeimynos dalyviai.

5 straipsnis. Šeimynos steigimas

1. Šeimynos steigėjas iki šeimynos įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos turi:

1) pateikti dokumentus, nurodomus Vyriausybės tvirtinamuose vaiko globos organizavimo nuostatuose (toliau – Vaiko globos organizavimo nuostatai), ir šių nuostatų nustatyta tvarka gauti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba) atestuoto asmens parengtą išvadą, patvirtinančią šeimynos steigėjo atitiktį šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams;

2) Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka:

a) kreiptis į savivaldybės, kurios teritorijoje šeimyna steigiama, administraciją dėl sutikimo steigti šeimyną savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės administracija per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos turi pateikti šeimynos steigėjui rašytinį sutikimą dėl šeimynos steigimo ir finansavimo. Savivaldybės administracija nesutinka leisti steigti šeimyną savivaldybės teritorijoje, jeigu patenkinamas savivaldybės teritorijoje likusių be tėvų globos vaikų globos (rūpybos) šeimoje poreikis;

b) gauti kartu su šeimynos steigėju gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinį sutikimą steigti šeimyną;

c) gauti kartu su šeimynos steigėju gyvenančio vieno ne jaunesnio kaip 21 metų asmens rašytinį sutikimą tapti šeimynos dalyviu, jeigu šis asmuo ketina juo tapti ir turi dokumentus, patvirtinančius jo atitiktį šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytiems reikalavimams;

3) patvirtinti šeimynos įstatus, kurie yra ir šeimynos steigimo sandoris.

2. Šeimynai įregistruoti jos steigėjas Juridinių asmenų registrui pateikia šio straipsnio 1 dalyje ir Civilinio kodekso 2.64 straipsnyje nurodytus dokumentus ar jų kopijas Juridinių asmenų registro tvarkytojo nustatyta tvarka.

3. Šeimyna laikoma įsteigta nuo jos įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

4. Šeimynos pavadinime turi būti jos teisinę formą apibrėžiantis žodis „šeimyna“.
5. Šeimyna gali turėti antspaudą ir turi turėti sąskaitą banke ar kitoje kredito įstaigoje.
6. Šeimyna tampa likusių be tėvų globos vaikų globėja (rūpintoja) nuo:
 - 1) savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo dėl vaikų laikinosios globos (rūpybos) nustatymo šeimynoje įsigaliojimo dienos;
 - 2) teismo nutarties dėl vaikų nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo šeimynoje įsiteisėjimo dienos, išskyrus atvejus, kai teismo nutartis ar jos dalis dėl vaiko globos (rūpybos) vykdoma skubiai arba teismas nustato tam tikrą jos vykdymo terminą.
7. Šeimyna savo veiklą gali pradėti tik gavusi licenciją teikti institucinę socialinę globą (ilgalaikę, trumpalaikę) vaikams šeimynoje Socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Šeimynos įstatai

1. Šeimynos įstatai yra šeimynos steigimo dokumentas, kuriuo vadovaujasi šeimyna.
2. Šeimynos įstatuose nurodoma:
 - 1) šeimynos pavadinimas;
 - 2) šeimynos teisinė forma (šeimyna);
 - 3) šeimynos veiklos tikslai (veiklos sritis ir rūšys);
 - 4) šeimynos teisės ir pareigos;
 - 5) šeimynos valdymas;
 - 6) šeimynos dalyviai (vardai, pavardės) ir jų kompetencija;
 - 7) šeimynos turto valdymas;
 - 8) šeimynos dalyvio teisė į jo šeimynai perduotą turtą, šeimynos dalyviui atsisakius juo būti ar likvidavus šeimyną;
 - 9) šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turto valdymas;
 - 10) šeimynos įstatų keitimo tvarka.
3. Šeimynos įstatuose gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių šiam ir kitiems įstatymams.

III SKYRIUS

ŠEIMYNOS TEISĖS, GARANTIJOS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

7 straipsnis. Šeimynos teisės ir garantijos

1. Šeimyna gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises, kurios neprieštarauja šeimynos įstatams ir jos veiklos tikslams.
2. Šeimyna gali:

- 1) sudaryti sandorius, neprieštaraujančius šeimynos veiklos tikslams;
- 2) sudaryti sandorius šeimynos globojamų vaikų iki 14 metų vardu ar duoti sutikimą šeimynos rūpinamiems vaikams nuo 14 iki 18 metų patiems sudaryti sandorius įstatymų nustatyta tvarka;
- 3) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų dokumentus ir informaciją, tiesiogiai susijusius su šeimynos globojamais (rūpinamais) vaikais;
- 4) gauti ne valstybės ar savivaldybės garantuojamą kitų asmenų finansinę ir materialinę pagalbą šeimynos veiklai užtikrinti.

3. Šeimynai garantuojama:

- 1) valstybės ir savivaldybės finansinė ir materialinė pagalba šeimynos veiklai užtikrinti;
 - 2) socialinės globos ir laikino apgyvendinimo finansavimas teisės aktų nustatyta tvarka.
4. Šeimyna gali turėti ir kitų teisių bei garantijų, nustatytų įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

8 straipsnis. Šeimynos pareigos ir atsakomybė

1. Šeimyna vykdo Civiliniame kodekse ir Socialinių paslaugų įstatyme nurodytas globėjo (rūpintojo) bei licencijos teikti institucinę socialinę globą (ilgalaikę, trumpalaikę) vaikams šeimynoje turėtojo pareigas ir turi:

1) supažindinti savo globojamus (rūpinamus) ar laikinai apgyvendintus vaikus su jų teisėmis ir pareigomis, informuoti juos apie jų turtą ir teikti jiems kitą jų teisėtus interesus atitinkančią informaciją;

2) informuoti savivaldybės, kurios teritorijoje ji įsteigta, administraciją apie ketinimą nutraukti savo veiklą prieš 3 mėnesius iki šios veiklos nutraukimo šios savivaldybės administracijos nustatyta tvarka;

3) vykdyti kituose įstatymuose ir teisės aktuose jai nustatytas ir (ar) su jos veikla susijusias pareigas.

2. Šeimynos, kaip globėjos (rūpintojos), atsakomybės pagrindai ir tvarka nustatyti Civiliniame kodekse.

3. Šeimynai draudžiama:

- 1) verstis ūkine komercine veikla;
- 2) šeimynoje įdarbinti savo globojamus (rūpinamus) ar laikinai apgyvendintus vaikus;
- 3) perleisti šeimynos turtą šeimynos dalyviams ar kitiems asmenims;
- 4) suteikti paskolas, garantuoti, laiduoti ar kitaip užtikrinti kitų asmenų prievolių vykdymą šeimynai priklausančiu turtu;
- 5) gauti paskolas pagal paskolų sutartis, nustatančias palūkanas, didesnes už vidutinę

paskolų rinkos palūkanų normą;

6) priimti lėšas ir turtą, jeigu lėšas ir turtą perduodantis asmuo nurodo juos panaudoti kitiems tikslams, negu nustatyta šeimynos įstatuose;

7) steigti juridinį asmenį arba būti kitų juridinių asmenų dalyviu, išskyrus narystę asociacijose.

IV SKYRIUS ŠEIMYNOS VALDYMAS

9 straipsnis. Šeimynos dalyviai ir šeimynos valdymas

1. Šeimynos steigėjas, įregistravęs šeimyną Juridinių asmenų registre, tampa šeimynos dalyviu. Šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktyje nurodytas asmuo šeimynos dalyviu tampa nuo šeimynos įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos. Šeimyna įregistravimo Juridinių asmenų registre dieną turi vieną arba 2 šeimynos dalyvius. Jeigu šeimynoje globojami (rūpinami) ir (ar) prižiūrimi daugiau kaip 6 vaikai, ji gali turėti ir 3 šeimynos dalyvius. Visais atvejais šeimyna turi turėti bent vieną dalyvį, atitinkantį šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas.

2. Jeigu kartu su šeimynos dalyviu gyvenantis ne jaunesnis kaip 21 metų asmuo Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka šeimynai duoda rašytinį sutikimą tapti šeimynos dalyviu ją jau įregistravus Juridinių asmenų registre, jis juo tampa nuo šeimynos duomenų pakeitimo įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos. Jeigu šeimynos dalyvis Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka šeimynai pateikia atsisakymą būti šeimynos dalyviu, šeimynos dalyvio statuso jis netenka nuo šeimynos duomenų pakeitimo įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

3. Šeimyna įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per šeimynos dalyvius.

4. Jeigu šeimynoje yra vienas šeimynos dalyvis, ji turi vienasmenį valdymo organą – šeimynos dalyvį. Jeigu šeimynoje yra 2 arba 3 dalyviai, ji turi kolegialų valdymo organą, kurio nariai yra visi šeimynos dalyviai. Šeimynos valdymo organas atlieka ir šeimynos dalyvių susirinkimo funkcijas.

5. Šeimynos dalyvis veikia šeimynos vardu vienasmeniškai pagal šeimynos įstatuose nustatytą kompetenciją, o šeimynos dalyviai sprendimus priima bendru sutarimu Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Šeimynos dalyvių teisės

1. Šeimynos dalyviai bendru sutarimu, o kai šeimyna turi tik vieną dalyvį – vienasmenišku sprendimu turi teisę:

- 1) pakeisti šeimynos įstatus;
 - 2) priimti sprendimus dėl šeimynos turto valdymo;
 - 3) sudaryti darbo sutartis su darbuotojais;
 - 4) priimti sprendimą reorganizuoti ar likviduoti šeimyną.
2. Šeimynos dalyviai gali turėti ir kitų įstatymuose, kituose teisės aktuose jiems nustatytų teisių.

11 straipsnis. Šeimynos dalyvių pareigos ir atsakomybė

1. Šeimynos dalyvių pareigos:
 - 1) organizuoti šeimynos veiklą;
 - 2) teisės aktų nustatyta tvarka vykdyti vaiko globą (rūpybą);
 - 3) prižiūrėti vaiką ir užtikrinti visų jo poreikių tenkinimą bei saugią aplinką laikinai apgyvendintam vaikui;
 - 4) teisės aktų nustatyta tvarka teikti duomenis ir dokumentus apie šeimyną Juridinių asmenų registrui;
 - 5) rengti šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytas ataskaitas ir informaciją;
 - 6) saugoti dokumentus ir kitą svarbią su šeimynos veikla susijusią informaciją teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 7) atlikti pareigas pagal jiems šeimynos įstatuose nustatytą kompetenciją;
 - 8) sumažinti šeimynos dalyvių skaičių, jeigu šeimynoje globojama (rūpinama) ir (ar) prižiūrima 6 ar mažiau vaikų, šio įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka;
 - 9) vykdyti kitas įstatymuose, kituose teisės aktuose jiems nustatytas pareigas.
2. Šeimynos dalyviai įstatymų nustatyta tvarka atsako už pareigų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą.
3. Šeimynos dalyviai savo turtu neatsako už šeimynos prisiimtus įsipareigojimus.

12 straipsnis. Šeimynos socialinės garantijos

Šeimynų dalyviai draudžiami sveikatos draudimu ir valstybiniu socialiniu draudimu Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

V SKYRIUS ŠEIMYNOS LĖŠOS IR TURTAS

13 straipsnis. Šeimynos lėšos

Šeimynos lėšos gali būti:

- 1) valstybės biudžeto lėšos;
- 2) savivaldybės biudžeto lėšos;
- 3) šeimynos dalyvių lėšos;
- 4) lėšos, gautos kaip parama;
- 5) kitos teisėtai įgytos lėšos.

14 straipsnis. Šeimynos turtas

1. Šeimyna turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Šeimynos dalyviai sau nuosavybės teise priklausančią kilnojamąją ir nekilnojamąją turtą, reikalingą šeimynos veiklai vykdyti, jeigu jis neišnuomotas, nesuteiktas neatlygintinai naudotis, neareštuotas, neįkeistas, nėra teismo ginčo objektas, gali perduoti šeimynos nuosavybėn arba panaudos pagrindais.
3. Valstybės ir savivaldybių turtas gali būti perduodamas šeimynai jos veiklai vykdyti panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir juo naudotis Vyriausybės arba savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.
4. Iš šeimynos poreikiams tenkinti naudojamo kilnojamojo ir nekilnojamojo turto negali būti išieškoma pagal kreditorių reikalavimus, jeigu kreditoriai žinojo arba turėjo žinoti, kad sandorio sudarymas nesusijęs su šeimynos poreikių tenkinimu ir prieštarauja šeimynos veiklos tikslams.

15 straipsnis. Šeimynos finansavimas

1. Šeimynai mokamos šeimynos išlaikymo pajamos. Jos apskaičiuojamos ir mokamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamoje socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje (toliau – Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika) nustatyta tvarka. Šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, dydis negali būti mažesnis negu 2 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra vienas šeimynos dalyvis, arba mažesnis negu 1,5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra 2 šeimynos dalyviai, arba mažesnis negu 1 Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, jeigu šeimynoje yra 3 šeimynos dalyviai. Šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, dydis nepriklauso nuo šeimynoje globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus.
2. Savivaldybės, kurioje įsteigta šeimyna ir (ar) kurios teritorijoje likę be tėvų globos vaikai apgyvendinami šeimynoje, administracija turi sudaryti su šeimyna sutartį dėl vaiko socialinės globos finansavimo, o gavusi šeimynos dalyvio šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka pateiktą prašymą – ir sutartį dėl finansinės paramos šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam

nekilnojamajam turtui, skirtam šeimynos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti.

3. Sutartyje dėl vaiko socialinės globos finansavimo nustatoma vaiko socialinės globos finansavimo skyrimo sąlygos, priemonės ir šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų dydis. Ji turi būti sudaroma per 10 darbo dienų nuo likusio be tėvų globos vaiko apgyvendinimo šeimynoje dienos.

4. Sutartyje dėl finansinės paramos šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, skirtam šeimynos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti nustatomos finansinės paramos, šeimynos nekilnojamojo turto rekonstravimo ar remonto, kitos finansinės ir materialinės pagalbos, užtikrinančios kokybišką šeimynos veiklą, skyrimo sąlygos ir priemonės. Sutartis dėl finansinės paramos šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, skirtam šeimynos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti turi būti sudaroma per 10 darbo dienų nuo sprendimo dėl finansinės paramos šiam turtui rekonstruoti ar remontuoti skyrimo priėmimo savivaldybės, kuriai šeimyna yra pateikusi prašymą, administracijos direktoriaus nustatyta tvarka dienos.

5. Pavyzdines sutarties dėl vaiko socialinės globos finansavimo ir sutarties dėl finansinės paramos šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, skirtam šeimynos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti formas tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

6. Šeimynoje globojamo (rūpinamo) vaiko ir laikinai apgyvendinto vaiko socialinė globa finansuojama Socialinių paslaugų įstatyme ir Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje nustatyta tvarka.

7. Savivaldybės, kurioje įsteigta šeimyna, administracija, gavusi šeimynos dalyvio Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka pateiktą prašymą, savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka turi kompensuoti faktiškai patirtas ir pagrįstas šeimynos steigimo išlaidas.

8. Finansinė parama šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, skirtam šeimynos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti teikiama savivaldybės, kurioje įsteigta šeimyna ir (ar) kurios teritorijoje likę be tėvų globos vaikai apgyvendinami šeimynoje, taip pat kuriai šeimyna teikia prašymą, administracijos direktoriaus nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Šeimynos lėšų ir turto naudojimas ir atskaitomybė

1. Šeimynos lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir jais disponuojama vadovaujantis šiuo įstatymu, šeimynų įstatais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais šeimynos lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais.

2. Šeimyna teikia šias ataskaitas:

1) kiekvienais metais savivaldybės administracijai – lėšų panaudojimo ataskaitą Šeimynų

nuostatuose nustatytais terminais ir tvarka, pagal juose pateiktą Šeimynos lėšų panaudojimo ataskaitos formą;

2) kompetentingoms valstybės institucijoms jų nustatyta tvarka – valstybės ir savivaldybės biudžetų lėšų panaudojimo ataskaitą.

17 straipsnis. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turtas

1. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų iki apgyvendinimo šeimynoje dienos nuosavybės teise jiems priklausęs ir (ar) gyvenant šeimynoje įgytas turtas yra šių vaikų nuosavybė.

2. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turtą administruoja šeimyna. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turtas turi būti atskirtas nuo šeimynos turto. Jam taikomas nemokamas paprastas administravimas.

3. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turto administratoriumi savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar teismo nutartimi gali būti skiriamas ir kitas asmuo, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje.

4. Šeimyna administruoja savo globojamų (rūpinamų) vaikų turtą socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamo šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turto administravimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

ŠEIMYNOS REORGANIZAVIMAS, PERTVARKYMAS IR LIKVIDAVIMAS

18 straipsnis. Šeimynos reorganizavimas ir pertvarkymas

1. Šeimyna gali būti reorganizuojama Civilinio kodekso nustatytais juridinių asmenų reorganizavimo pagrindais ir tvarka.

2. Reorganizuojant šeimyną, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius įvertina, ar yra Civiliniame kodekse nustatyti globėjo (rūpintojo) atleidimo nuo globėjo (rūpintojo) pareigų pagrindai, ir, jeigu yra, inicijuoja globėjo (rūpintojo) atleidimą ir naujo globėjo (rūpintojo) skyrimą vaikui.

3. Šeimyna negali būti pertvarkoma.

19 straipsnis. Šeimynos likvidavimas

1. Šeimyna likviduojama Civilinio kodekso nustatytais juridinių asmenų likvidavimo pagrindais ir tvarka.

2. Likviduojant šeimyną, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius teisės aktų nustatyta tvarka inicijuoja globėjo (rūpintojo) keitimą ir naujo globėjo (rūpintojo) skyrimą vaikui.

3. Likviduojant šeimyną, turi būti:

1) įstatymų nustatyta tvarka grąžintas valstybės ar savivaldybės perduotas turtas ir į valstybės ar savivaldybės biudžetą grąžintos nepanaudotos iš valstybės ir savivaldybės biudžetų šeimynos veiklai vykdyti skirtos lėšos;

2) grąžintas šeimynos dalyviams šeimynos nuosavybės perduotas kilnojamasis ir nekilnojamasis turtas;

3) grąžintas šeimynos globojamiems (rūpinamiems) vaikams iki jų apgyvendinimo šeimynoje dienos turėtas ir (ar) gyvenant šeimynoje įgytas turtas.

20 straipsnis. Vaikų skaičiaus šeimynoje sumažėjimas

1. Sumažėjus šiame įstatyme nustatytam šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičiui, savivaldybės, kurios teritorijoje šeimyna veikia, administracija per 2 mėnesius šeimynai pateikia pasiūlymus tokia eilės tvarka:

1) atkurti pagal šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičių šeimynoje;

2) reorganizuoti šeimyną Civilinio kodekso nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. Jeigu, sumažėjus šio įstatymo nustatytam šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičiui, į šią šeimyną dėl objektyvių aplinkybių (dėl šeimynos dalyvių amžiaus ar jų ligos) negali būti priimami kiti likę be tėvų globos vaikai, šeimyna tęsia veiklą tol, kol visi jos globojami (rūpinami) vaikai sulaukia pilnametystės.

3. Jeigu šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičius sumažėja iki 6 ar mažesnio skaičiaus, bet jis nėra mažesnis negu šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičius, šeimyna turi 3 dalyvius ir Vaiko globos organizavimo nuostatuose nustatyta tvarka atsisako globoti (rūpinti) ar prižiūrėti daugiau jai pasiūlytų likusių be tėvų globos vaikų, ji bendru sutarimu per 3 darbo dienas nuo atsisakymo globoti (rūpinti) ar prižiūrėti daugiau jai pasiūlytų likusių be tėvų globos vaikų pateikimo Vaiko globos organizavimo nuostatuose nustatyta tvarka dienos turi sumažinti šeimynos dalyvių skaičių iki vieno ar 2 dalyvių ir šio skaičiaus pokytį įregistruoti Juridinių asmenų registre.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis. Šeimynos veiklos priežiūra

1. Šeimynos vykdomą globą (rūpybą) prižiūri Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Šeimynos teikiamą socialinę globą prižiūri Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinių paslaugų įstatymo, socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu tvirtinamų socialinės globos normų aprašo bei socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas ir dokumentų saugojimas

1. Įgyvendindami šį įstatymą, duomenų valdytojai užtikrina, kad jų atliekamas asmens duomenų tvarkymas atitiktų 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, nuostatas.

2. Šeimynos veiklos dokumentai (įskaitant dokumentus, kuriuose yra asmens duomenų) saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, socialinės apsaugos ir darbo ministras ir savivaldybių administracijos iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. 2023 m. liepos 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies redakcija:

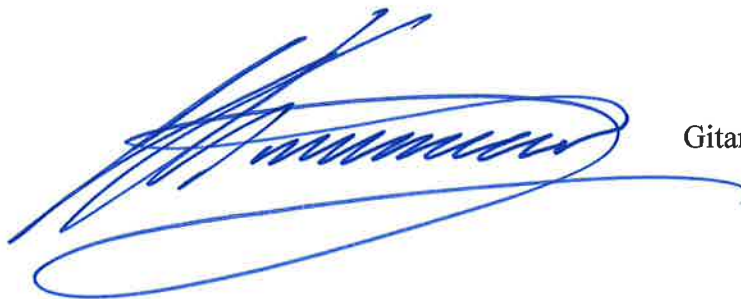
„1. Šeimynai mokamos šeimynos išlaikymo pajamos. Jos apskaičiuojamos ir mokamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamoje socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje (toliau – Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika) nustatyta tvarka. Šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, dydis negali būti mažesnis negu 3,5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios

mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra vienas šeimynos dalyvis, arba mažesnis negu 2,4 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra 2 šeimynos dalyviai, arba mažesnis negu 1,8 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra 3 šeimynos dalyviai. Šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, dydis nepriklauso nuo šeimynoje globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus.“

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėtos šeimynos steigimo, reorganizavimo ar likvidavimo procedūros baigiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusias Šeimynų įstatymo nuostatas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠEIMYNŲ ĮSTATYMO NR. XI-681 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. lapkričio 10 d. Nr. XIV-1511
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo Nr. XI-681 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymą Nr. XI-681 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠEIMYNŲ
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šio įstatymo paskirtis – reglamentuoti šeimynos steigimą, šeimynos teises, pareigas ir atsakomybę, šeimynos valdymą, lėšas ir turtą, taip pat šeimynos reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Šeimyna** – pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kuris šeimos aplinkoje globoja (rūpina) ir (ar) prižiūri saugioje aplinkoje laikinai apgyvendintus 4 ar daugiau vaikų. Bendras savų vaikų, šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir prižiūrimų vaikų skaičius – ne daugiau kaip 8, išskyrus atvejus, kai vaikų gali būti daugiau, jeigu neišskiriami broliai ir seserys, arba mažiau, jeigu globojamas (rūpinamas) ar prižiūrimas laikinai apgyvendintas vaikas su negalia.

2. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

3 straipsnis. Šeimynos veikla

1. Šeimynos veiklos tikslas – užtikrinti šeimynos globojamo (rūpinamo) vaiko auklėjimą

ir priežiūrą aplinkoje, kurioje jis galėtų saugiai tinkamai augti, vystytis ir tobulėti, bei saugią aplinką šeimynoje laikinai apgyvendintam vaikui.

2. Šeimynos veiklos paskirtis – užtikrinti vaikų globą (rūpybą), priežiūrą pagal vaikų globą (rūpybą) bei laikiną apgyvendinimą reglamentuojančius teisės aktus ir teikti socialinę globą pagal socialinę globą reglamentuojančius teisės aktus, užtikrinti reikiamą pagalbą ir paslaugas pagal individualius vaikų poreikius, įskaitant specialiuosius vaikų su negalia ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų poreikius, lemiamus jų amžiaus, brandos, įgimtų ar įgytų savybių arba kitų ypatumų, bei jų integraciją į visuomenę teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Šeimyna savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Civiliniu kodeksu, Socialinių paslaugų įstatymu, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, šiuo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamais šeimynų nuostatais (toliau – Šeimynų nuostatai), kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vaiko laikiną apgyvendinimą, jo globą (rūpybą) ir (ar) šeimynos veiklą, ir šeimynos įstatais.

4. Šeimynoje glojami (rūpinami) ar laikinai apgyvendinami tos savivaldybės teritorijoje, kurioje įsteigta šeimyna, likę be tėvų globos vaikai. Savivaldybių administracijų rašytiniu tarpusavio sutarimu dėl likusių be tėvų globos vaikų apgyvendinimo ir jų globos (rūpybos) šeimynoje finansavimo užtikrinimo bei finansinės ir materialinės pagalbos šeimynos veiklai užtikrinimo šeimynoje gali būti glojami (rūpinami) ar laikinai apgyvendinami ir kitos savivaldybės teritorijoje likę be tėvų globos vaikai. Kitos savivaldybės teritorijoje įsteigtoje šeimynoje vaikai apgyvendinami be savivaldybių administracijų rašytinio tarpusavio sutarimo dėl likusių be tėvų globos vaikų apgyvendinimo ir jų globos (rūpybos) šeimynoje finansavimo užtikrinimo bei finansinės ir materialinės pagalbos šeimynos veiklai užtikrinimo, jeigu neišskiriami broliai ir seserys.

II SKYRIUS ŠEIMYNOS STEIGIMAS

4 straipsnis. Šeimynos steigėjui ir dalyviui taikomi reikalavimai

1. Šeimynos steigėjas turi būti veiksnus fizinis asmuo, kuris:

- 1) atitinka visus Civiliniame kodekse vaiko globėjui (rūpintojui) nustatytus reikalavimus;
- 2) atitinka bent vieną iš toliau nurodytų sąlygų:

a) ne trumpiau kaip 3 metus iki įsteigdamas šeimyną vykdė vaiko globėjo (rūpintojo) pareigas, į kurias buvo paskirtas savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar teismo nutartimi;

b) turi ne trumpesnę kaip 3 metų darbo su likusiais be tėvų globos vaikais, vaikais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių, vaikais su negalia ir (ar) šeimomis, patiriančiomis socialinę riziką, patirtį;

c) turi aukštąjį išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip vienų metų tiesioginio darbo su vaikais patirtį socialinio darbo ir (ar) socialinės pedagogikos, ir (ar) specialiosios pedagogikos, ir (ar) psichologinės pagalbos teikimo, ir (ar) ikimokyklinio ugdymo, ir (ar) priešmokyklinio ugdymo srityse.

2. Šeimynos dalyviui taikomas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytas reikalavimas.

3. Šeimynos dalyviai negali būti kitos šeimynos dalyviai.

5 straipsnis. Šeimynos steigimas

1. Šeimynos steigėjas iki šeimynos įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos turi:

1) pateikti dokumentus, nurodomus Vyriausybės tvirtinamuose vaiko globos organizavimo nuostatuose (toliau – Vaiko globos organizavimo nuostatai), ir šių nuostatų nustatyta tvarka gauti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba) atestuoto asmens parengtą išvadą, patvirtinančią šeimynos steigėjo atitiktį šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams;

2) Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka:

a) kreiptis į savivaldybės, kurios teritorijoje šeimyna steigiama, administraciją dėl sutikimo steigti šeimyną savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės administracija per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos turi pateikti šeimynos steigėjui rašytinį sutikimą dėl šeimynos steigimo ir finansavimo. Savivaldybės administracija nesutinka leisti steigti šeimyną savivaldybės teritorijoje, jeigu patenkinamas savivaldybės teritorijoje likusių be tėvų globos vaikų globos (rūpybos) šeimoje poreikis;

b) gauti kartu su šeimynos steigėju gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinį sutikimą steigti šeimyną;

c) gauti kartu su šeimynos steigėju gyvenančio vieno ne jaunesnio kaip 21 metų asmens rašytinį sutikimą tapti šeimynos dalyviu, jeigu šis asmuo ketina juo tapti ir turi dokumentus, patvirtinančius jo atitiktį šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytiems reikalavimams;

3) patvirtinti šeimynos įstatus, kurie yra ir šeimynos steigimo sandoris.

2. Šeimynai įregistruoti jos steigėjas Juridinių asmenų registrui pateikia šio straipsnio 1 dalyje ir Civilinio kodekso 2.64 straipsnyje nurodytus dokumentus ar jų kopijas Juridinių asmenų registro tvarkytojo nustatyta tvarka.

3. Šeimyna laikoma įsteigta nuo jos įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

4. Šeimynos pavadinime turi būti jos teisinę formą apibrėžiantis žodis „šeimyna“.
5. Šeimyna gali turėti antspaudą ir turi turėti sąskaitą banke ar kitoje kredito įstaigoje.
6. Šeimyna tampa likusių be tėvų globos vaikų globėja (rūpintoja) nuo:
 - 1) savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo dėl vaikų laikinosios globos (rūpybos) nustatymo šeimynoje įsigaliojimo dienos;
 - 2) teismo nutarties dėl vaikų nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo šeimynoje įsiteisėjimo dienos, išskyrus atvejus, kai teismo nutartis ar jos dalis dėl vaiko globos (rūpybos) vykdoma skubiai arba teismas nustato tam tikrą jos vykdymo terminą.
7. Šeimyna savo veiklą gali pradėti tik gavusi licenciją teikti institucinę socialinę globą (ilgalaikę, trumpalaikę) vaikams šeimynoje Socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Šeimynos įstatai

1. Šeimynos įstatai yra šeimynos steigimo dokumentas, kuriuo vadovaujasi šeimyna.
2. Šeimynos įstatuose nurodoma:
 - 1) šeimynos pavadinimas;
 - 2) šeimynos teisinė forma (šeimyna);
 - 3) šeimynos veiklos tikslai (veiklos sritis ir rūšys);
 - 4) šeimynos teisės ir pareigos;
 - 5) šeimynos valdymas;
 - 6) šeimynos dalyviai (vardai, pavardės) ir jų kompetencija;
 - 7) šeimynos turto valdymas;
 - 8) šeimynos dalyvio teisė į jo šeimynai perduotą turtą, šeimynos dalyviui atsisakius juo būti ar likvidavus šeimyną;
 - 9) šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turto valdymas;
 - 10) šeimynos įstatų keitimo tvarka.
3. Šeimynos įstatuose gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių šiam ir kitiems įstatymams.

III SKYRIUS

ŠEIMYNOS TEISĖS, GARANTIJOS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

7 straipsnis. Šeimynos teisės ir garantijos

1. Šeimyna gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises, kurios neprieštaruja šeimynos įstatams ir jos veiklos tikslams.
2. Šeimyna gali:

- 1) sudaryti sandorius, neprieštaraujančius šeimynos veiklos tikslams;
- 2) sudaryti sandorius šeimynos globojamų vaikų iki 14 metų vardu ar duoti sutikimą šeimynos rūpinamiems vaikams nuo 14 iki 18 metų patiems sudaryti sandorius įstatymų nustatyta tvarka;
- 3) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų dokumentus ir informaciją, tiesiogiai susijusius su šeimynos globojamais (rūpinamais) vaikais;
- 4) gauti ne valstybės ar savivaldybės garantuojamą kitų asmenų finansinę ir materialinę pagalbą šeimynos veiklai užtikrinti.

3. Šeimynai garantuojama:

- 1) valstybės ir savivaldybės finansinė ir materialinė pagalba šeimynos veiklai užtikrinti;
- 2) socialinės globos ir laikino apgyvendinimo finansavimas teisės aktų nustatyta tvarka.
4. Šeimyna gali turėti ir kitų teisių bei garantijų, nustatytų įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

8 straipsnis. Šeimynos pareigos ir atsakomybė

1. Šeimyna vykdo Civiliniame kodekse ir Socialinių paslaugų įstatyme nurodytas globėjo (rūpintojo) bei licencijos teikti institucinę socialinę globą (ilgalaikę, trumpalaikę) vaikams šeimynoje turėtojo pareigas ir turi:

1) supažindinti savo globojamus (rūpinamus) ar laikinai apgyvendintus vaikus su jų teisėmis ir pareigomis, informuoti juos apie jų turtą ir teikti jiems kitą jų teisėtus interesus atitinkančią informaciją;

2) informuoti savivaldybės, kurios teritorijoje ji įsteigta, administraciją apie ketinimą nutraukti savo veiklą prieš 3 mėnesius iki šios veiklos nutraukimo šios savivaldybės administracijos nustatyta tvarka;

3) vykdyti kituose įstatymuose ir teisės aktuose jai nustatytas ir (ar) su jos veikla susijusias pareigas.

2. Šeimynos, kaip globėjos (rūpintojos), atsakomybės pagrindai ir tvarka nustatyti Civiliniame kodekse.

3. Šeimynai draudžiama:

- 1) verstis ūkine komercine veikla;
- 2) šeimynoje įdarbinti savo globojamus (rūpinamus) ar laikinai apgyvendintus vaikus;
- 3) perleisti šeimynos turtą šeimynos dalyviams ar kitiems asmenims;
- 4) suteikti paskolas, garantuoti, laiduoti ar kitaip užtikrinti kitų asmenų prievolių vykdymą šeimynai priklausančiu turtu;
- 5) gauti paskolas pagal paskolų sutartis, nustatančias palūkanas, didesnes už vidutinę

paskolų rinkos palūkanų normą;

6) priimti lėšas ir turtą, jeigu lėšas ir turtą perduodantis asmuo nurodo juos panaudoti kitiems tikslams, negu nustatyta šeimynos įstatuose;

7) steigti juridinį asmenį arba būti kitų juridinių asmenų dalyviu, išskyrus narystę asociacijose.

IV SKYRIUS ŠEIMYNOS VALDYMAS

9 straipsnis. Šeimynos dalyviai ir šeimynos valdymas

1. Šeimynos steigėjas, įregistravęs šeimyną Juridinių asmenų registre, tampa šeimynos dalyviu. Šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktyje nurodytas asmuo šeimynos dalyviu tampa nuo šeimynos įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos. Šeimyna įregistravimo Juridinių asmenų registre dieną turi vieną arba 2 šeimynos dalyvius. Jeigu šeimynoje globojami (rūpinami) ir (ar) prižiūrimi daugiau kaip 6 vaikai, ji gali turėti ir 3 šeimynos dalyvius. Visais atvejais šeimyna turi turėti bent vieną dalyvį, atitinkantį šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas.

2. Jeigu kartu su šeimynos dalyviu gyvenantis ne jaunesnis kaip 21 metų asmuo Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka šeimynai duoda rašytinį sutikimą tapti šeimynos dalyviu ją jau įregistravus Juridinių asmenų registre, jis juo tampa nuo šeimynos duomenų pakeitimo įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos. Jeigu šeimynos dalyvis Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka šeimynai pateikia atsisakymą būti šeimynos dalyviu, šeimynos dalyvio statuso jis netenka nuo šeimynos duomenų pakeitimo įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

3. Šeimyna įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per šeimynos dalyvius.

4. Jeigu šeimynoje yra vienas šeimynos dalyvis, ji turi vienasmenį valdymo organą – šeimynos dalyvį. Jeigu šeimynoje yra 2 arba 3 dalyviai, ji turi kolegialų valdymo organą, kurio nariai yra visi šeimynos dalyviai. Šeimynos valdymo organas atlieka ir šeimynos dalyvių susirinkimo funkcijas.

5. Šeimynos dalyvis veikia šeimynos vardu vienasmeniškai pagal šeimynos įstatuose nustatytą kompetenciją, o šeimynos dalyviai sprendimus priima bendru sutarimu Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Šeimynos dalyvių teisės

1. Šeimynos dalyviai bendru sutarimu, o kai šeimyna turi tik vieną dalyvį – vienasmeniškai sprendimu turi teisę:

- 1) pakeisti šeimynos įstatus;
 - 2) priimti sprendimus dėl šeimynos turto valdymo;
 - 3) sudaryti darbo sutartis su darbuotojais;
 - 4) priimti sprendimą reorganizuoti ar likviduoti šeimyną.
2. Šeimynos dalyviai gali turėti ir kitų įstatymuose, kituose teisės aktuose jiems nustatytų teisių.

11 straipsnis. Šeimynos dalyvių pareigos ir atsakomybė

1. Šeimynos dalyvių pareigos:
 - 1) organizuoti šeimynos veiklą;
 - 2) teisės aktų nustatyta tvarka vykdyti vaiko globą (rūpybą);
 - 3) prižiūrėti vaiką ir užtikrinti visų jo poreikių tenkinimą bei saugią aplinką laikinai apgyvendintam vaikui;
 - 4) teisės aktų nustatyta tvarka teikti duomenis ir dokumentus apie šeimyną Juridinių asmenų registrui;
 - 5) rengti šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nurodytas ataskaitas ir informaciją;
 - 6) saugoti dokumentus ir kitą svarbią su šeimynos veikla susijusią informaciją teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 7) atlikti pareigas pagal jiems šeimynos įstatuose nustatytą kompetenciją;
 - 8) sumažinti šeimynos dalyvių skaičių, jeigu šeimynoje globojama (rūpinama) ir (ar) prižiūrima 6 ar mažiau vaikų, šio įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka;
 - 9) vykdyti kitas įstatymuose, kituose teisės aktuose jiems nustatytas pareigas.
2. Šeimynos dalyviai įstatymų nustatyta tvarka atsako už pareigų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą.
3. Šeimynos dalyviai savo turtu neatsako už šeimynos prisiimtus įsipareigojimus.

12 straipsnis. Šeimynos socialinės garantijos

Šeimynų dalyviai draudžiami sveikatos draudimu ir valstybiniu socialiniu draudimu Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

V SKYRIUS ŠEIMYNOS LĖŠOS IR TURTAS

13 straipsnis. Šeimynos lėšos

Šeimynos lėšos gali būti:

- 1) valstybės biudžeto lėšos;
- 2) savivaldybės biudžeto lėšos;
- 3) šeimynos dalyvių lėšos;
- 4) lėšos, gautos kaip parama;
- 5) kitos teisėtai įgytos lėšos.

14 straipsnis. Šeimynos turtas

1. Šeimyna turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Šeimynos dalyviai sau nuosavybės teise priklausančią kilnojamąją ir nekilnojamąją turtą, reikalingą šeimynos veiklai vykdyti, jeigu jis neišnuomotas, nesuteiktas neatlygintinai naudotis, neareštuotas, neįkeistas, nėra teismo ginčo objektas, gali perduoti šeimynos nuosavybėn arba panaudos pagrindais.
3. Valstybės ir savivaldybių turtas gali būti perduodamas šeimynai jos veiklai vykdyti panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir juo naudotis Vyriausybės arba savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.
4. Iš šeimynos poreikiams tenkinti naudojamo kilnojamojo ir nekilnojamojo turto negali būti išieškoma pagal kreditorių reikalavimus, jeigu kreditoriai žinojo arba turėjo žinoti, kad sandorio sudarymas nesujęs su šeimynos poreikių tenkinimu ir prieštarauja šeimynos veiklos tikslams.

15 straipsnis. Šeimynos finansavimas

1. Šeimynai mokamos šeimynos išlaikymo pajamos. Jos apskaičiuojamos ir mokamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamoje socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje (toliau – Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika) nustatyta tvarka. Šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, dydis negali būti mažesnis negu 2 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra vienas šeimynos dalyvis, arba mažesnis negu 1,5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra 2 šeimynos dalyviai, arba mažesnis negu 1 Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, jeigu šeimynoje yra 3 šeimynos dalyviai. Šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, dydis nepriklauso nuo šeimynoje globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus.
2. Savivaldybės, kurioje įsteigta šeimyna ir (ar) kurios teritorijoje likę be tėvų globos vaikai apgyvendinami šeimynoje, administracija turi sudaryti su šeimyna sutartį dėl vaiko socialinės globos finansavimo, o gavusi šeimynos dalyvio Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka pateiktą prašymą – ir sutartį dėl finansinės paramos šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam

nekilnojamajam turtui, skirtam šeimos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti.

3. Sutartyje dėl vaiko socialinės globos finansavimo nustatoma vaiko socialinės globos finansavimo skyrimo sąlygos, priemonės ir šeimos dalyvio išlaikymo pajamų dydis. Ji turi būti sudaroma per 10 darbo dienų nuo likusio be tėvų globos vaiko apgyvendinimo šeimoje dienos.

4. Sutartyje dėl finansinės paramos šeimos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, skirtam šeimos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti nustatomos finansinės paramos, šeimos nekilnojamojo turto rekonstravimo ar remonto, kitos finansinės ir materialinės pagalbos, užtikrinančios kokybišką šeimos veiklą, skyrimo sąlygos ir priemonės. Sutartis dėl finansinės paramos šeimos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, skirtam šeimos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti turi būti sudaroma per 10 darbo dienų nuo sprendimo dėl finansinės paramos šiam turtui rekonstruoti ar remontuoti skyrimo priėmimo savivaldybės, kuriai šeima yra pateikusi prašymą, administracijos direktoriaus nustatyta tvarka dienos.

5. Pavyzdines sutarties dėl vaiko socialinės globos finansavimo ir sutarties dėl finansinės paramos šeimos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, skirtam šeimos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti formas tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

6. Šeimoje globojamo (rūpinamo) vaiko ir laikinai apgyvendinto vaiko socialinė globa finansuojama Socialinių paslaugų įstatyme ir Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje nustatyta tvarka.

7. Savivaldybės, kurioje įsteigta šeima, administracija, gavusi šeimos dalyvio Šeimynų nuostatuose nustatyta tvarka pateiktą prašymą, savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka turi kompensuoti faktiškai patirtas ir pagrįstas šeimos steigimo išlaidas.

8. Finansinė parama šeimos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, skirtam šeimos veiklai vykdyti, rekonstruoti ar remontuoti teikiama savivaldybės, kurioje įsteigta šeima ir (ar) kurios teritorijoje likę be tėvų globos vaikai apgyvendinami šeimoje, taip pat kuriai šeima teikia prašymą, administracijos direktoriaus nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Šeimos lėšų ir turto naudojimas ir atskaitomybė

1. Šeimos lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir jais disponuojama vadovaujantis šiuo įstatymu, šeimynų įstatais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais šeimos lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais.

2. Šeima teikia šias ataskaitas:

1) kiekvienais metais savivaldybės administracijai – lėšų panaudojimo ataskaitą Šeimynų

nuostatuose nustatytais terminais ir tvarka, pagal juose pateiktą Šeimynos lėšų panaudojimo ataskaitos formą;

2) kompetentingoms valstybės institucijoms jų nustatyta tvarka – valstybės ir savivaldybės biudžetų lėšų panaudojimo ataskaitą.

17 straipsnis. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turtas

1. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų iki apgyvendinimo šeimynoje dienos nuosavybės teise jiems priklausęs ir (ar) gyvenant šeimynoje įgytas turtas yra šių vaikų nuosavybė.

2. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turtą administruoja šeimyna. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turtas turi būti atskirtas nuo šeimynos turto. Jam taikomas nemokamas paprastas administravimas.

3. Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turto administratoriumi savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar teismo nutartimi gali būti skiriamas ir kitas asmuo, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje.

4. Šeimyna administruoja savo globojamų (rūpinamų) vaikų turtą socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamo šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turto administravimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

ŠEIMYNOS REORGANIZAVIMAS, PERTVARKYMAS IR LIKVIDAVIMAS

18 straipsnis. Šeimynos reorganizavimas ir pertvarkymas

1. Šeimyna gali būti reorganizuojama Civilinio kodekso nustatytais juridinių asmenų reorganizavimo pagrindais ir tvarka.

2. Reorganizuojant šeimyną, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius įvertina, ar yra Civiliniame kodekse nustatyti globėjo (rūpintojo) atleidimo nuo globėjo (rūpintojo) pareigų pagrindai, ir, jeigu yra, inicijuoja globėjo (rūpintojo) atleidimą ir naujo globėjo (rūpintojo) skyrimą vaikui.

3. Šeimyna negali būti pertvarkoma.

19 straipsnis. Šeimynos likvidavimas

1. Šeimyna likviduojama Civilinio kodekso nustatytais juridinių asmenų likvidavimo pagrindais ir tvarka.

2. Likviduojant šeimyną, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius teisės aktų nustatyta tvarka inicijuoja globėjo (rūpintojo) keitimą ir naujo globėjo (rūpintojo) skyrimą vaikui.

3. Likviduojant šeimyną, turi būti:

1) įstatymų nustatyta tvarka grąžintas valstybės ar savivaldybės perduotas turtas ir į valstybės ar savivaldybės biudžetą grąžintos nepanaudotos iš valstybės ir savivaldybės biudžetų šeimynos veiklai vykdyti skirtos lėšos;

2) grąžintas šeimynos dalyviams šeimynos nuosavybės perduotas kilnojamas ir nekilnojamas turtas;

3) grąžintas šeimynos globojamiems (rūpinamiems) vaikams iki jų apgyvendinimo šeimynoje dienos turėtas ir (ar) gyvenant šeimynoje įgytas turtas.

20 straipsnis. Vaikų skaičiaus šeimynoje sumažėjimas

1. Sumažėjus šiame įstatyme nustatytam šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičiui, savivaldybės, kurios teritorijoje šeimyna veikia, administracija per 2 mėnesius šeimynai pateikia pasiūlymus tokia eilės tvarka:

1) atkurti pagal šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičių šeimynoje;

2) reorganizuoti šeimyną Civilinio kodekso nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. Jeigu, sumažėjus šio įstatymo nustatytam šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičiui, į šią šeimyną dėl objektyvių aplinkybių (dėl šeimynos dalyvių amžiaus ar jų ligos) negali būti priimami kiti likę be tėvų globos vaikai, šeimyna tęsia veiklą tol, kol visi jos globojami (rūpinami) vaikai sulaukia pilnametystės.

3. Jeigu šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičius sumažėja iki 6 ar mažesnio skaičiaus, bet jis nėra mažesnis negu šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas šeimynoje globojamų (rūpinamų) ir (ar) laikinai apgyvendintų vaikų skaičius, šeimyna turi 3 dalyvius ir Vaiko globos organizavimo nuostatuose nustatyta tvarka atsisako globoti (rūpinti) ar prižiūrėti daugiau jai pasiūlytų likusių be tėvų globos vaikų, ji bendru sutarimu per 3 darbo dienas nuo atsisakymo globoti (rūpinti) ar prižiūrėti daugiau jai pasiūlytų likusių be tėvų globos vaikų pateikimo Vaiko globos organizavimo nuostatuose nustatyta tvarka dienos turi sumažinti šeimynos dalyvių skaičių iki vieno ar 2 dalyvių ir šio skaičiaus pokytį įregistruoti Juridinių asmenų registre.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis. Šeimynos veiklos priežiūra

1. Šeimynos vykdomą globą (rūpybą) prižiūri Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Šeimynos teikiamą socialinę globą prižiūri Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinių paslaugų įstatymo, socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu tvirtinamų socialinės globos normų aprašo bei socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas ir dokumentų saugojimas

1. Įgyvendindami šį įstatymą, duomenų valdytojai užtikrina, kad jų atliekamas asmens duomenų tvarkymas atitiktų 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, nuostatas.

2. Šeimynos veiklos dokumentai (įskaitant dokumentus, kuriuose yra asmens duomenų) saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, socialinės apsaugos ir darbo ministras ir savivaldybių administracijos iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. 2023 m. liepos 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies redakcija:

„1. Šeimynai mokamos šeimynos išlaikymo pajamos. Jos apskaičiuojamos ir mokamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamoje socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikoje (toliau – Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika) nustatyta tvarka. Šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, dydis negali būti mažesnis negu 3,5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios

mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra vienas šeimynos dalyvis, arba mažesnis negu 2,4 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra 2 šeimynos dalyviai, arba mažesnis negu 1,8 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, jeigu šeimynoje yra 3 šeimynos dalyviai. Šeimynos dalyvio išlaikymo pajamų, finansuojamų iš savivaldybės biudžeto lėšų, dydis nepriklauso nuo šeimynoje globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus.“

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėtos šeimynos steigimo, reorganizavimo ar likvidavimo procedūros baigiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusias Šeimynų įstatymo nuostatas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija 188605295, Gedimino pr. 53 1 K-02, 01109 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymas
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-11-10 Nr. XIV-1511
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Kopijos tikrumo patvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rita Koncijalovienė, Vyriausioji specialistė, Dokumentų departamentas
Sertifikatas išduotas	RITA KONCIJALOVIEŅĖ, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-11-21 08:06:06
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-11-21 08:03:49
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-02 - 2024-12-01
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	eSeimas. Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), versija 1.2.101
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-11-23)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=b0655812619011ed9df7cab9fe34d2f
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-11-23 01:26:03 TAIS